

KĀPĒC SLEPKAVAS GRĒKSŪDZE IR NOSLĒPUMS

Teksts LOLITA LŪSE, AIVARS PASTALNIEKS

Latvijas kriminālistikas vēsture glabā kādu spilgtu, bet maz aprakstītu noziegumu, kam ir saistība ar grēksūdzes noslēpumu. Ja pagātnes notikumi risinātos šodien, stāsts, visticamāk, būtu tāds pats kā pirms divdesmit gadiem.

SLEPKAVĪBAS EKSPORTA IELĀ

Tos, kuri pieredzēja pagājušā gadsimta 90. gadus, nekas vairs īpaši nepārsteidza. Tomēr 1997. gada 4. decembris nāca ar šokējošu ziņu – notikumi Eksporta ielā neiekļāvās tam laikam raksturīgajā kriminālo notikumu plūsmā.

Kādā dzīvoklī ar neskaitāmiem naža dūrieniem tika nogalināta 25 gadus jaunā Ieva T., bet viņai līdzās – desmit mēnešus veca meitenīte. Zīdainim bija izgriezta sirds un liesa.

Šis notikums uzmanību pievērsa divkārt. Pirmoreiz uzreiz pēc slepkavības, otreiz – pēc slepkavas aizturēšanas. Tas, kāpēc viņš *iekrita* tikai pēc pieciem gadiem, ir atsevišķs stāsts. Pirkstu nospiedumus cilvēkam, kurš par dažādiem pārkāpumiem jau bija pabijis iecirknī, policijas sistēma neuzrādīja. Līdz veiksmē uzsmaidīja – pēc kādas aizturēšanas pirkstu nospiedumi sakrita un 2002. gada 17. oktobrī slepkavu aizturēja.

Par to, ko viņš darīja piecu gadu laikā, diez vai uzzināsim. Ziemeļu rajona tiesa pieņēma lēmumu, ka vīrietis jāievieto psihiatriskajā slimnīcā. Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore Jekaterina

Kušakova solīja, ka aizturētajam slimnīcā būs apsardze. Tagad pēc 19 gadiem prokurore atteicās no komentāriem. Viņa nedrīkst izpaust detaļas, jo krimināllieta skatīta slēgtā tiesas sēdē un apsūdzētais atzīts par nepieskaitāmu.

Pēc Eksporta ielas notikuma līdzīgu slepkavību ar sirds izgriešanu bērnam nav bijis. Tiesa, tajā pašā 1997. gadā, divas dienas pirms mātes un meitas slepkavības, noziedznieks bija rikojies līdzīgi Rīgā, Salnas ielā, – izgriezis sirdi 68 gadus vecajam pensionāram Ivanam O. Šī lieta joprojām ir tumša.

Eksporta ielas slepkavības stāstā ir kas neparasts. Slepkava pēc aizturēšanas atzina, ka laikā starp noziegumiem un aizturēšanu bijis uz grēksūdzi pie mācītāja Zbigņeva. Tas, ko un cik daudz slepkava pastāstījis garīdzniekam, paliek apslēpts. Tikai to, ka nogalinājis, vai arī visas nozieguma veikšanas detaļas? Teorētiski var pieļaut, ka pirms aizturēšanas par dubultslepkavību zināja ne tikai slepkava, bet vēl kāds. Mācītājs Zbigņevs. «Grēksūdzes noslēpums ir absolūts, un tādēļ konkrētus gadījumus apspriest nav iespējams,» tā KLUBA interesei par mācītāja vārdu atbild Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrijas arhibīskapa sekretariāts.

«Tā bija mana nodaļa, kas izmeklēja lietu,» atceras Valdis Pumpurs, bijušais Rīgas Galvenās policijas pārvaldes 1. nodaļas priekšnieks. Arī viņš zināja par slepkavas izpausto grēksūdzi. Mācītājs par to nevienam nebija ziņojis, atsaucoties uz grēksūdzes noslēpumu. Tas viss palika kā ētisks jautājums. Bija garas diskusijas visos līmeņos, bet bez rezultātiem.

Par to, vai zīdaini un viņa mammas nežēlīgā slepkavība Eksporta ielā iezīmēja policijas un baznīcas interešu sadursmi, Valdis Pumpurs saka: «Mēs varam diskutēt, un no policijas viedokļa es varētu piekrist, bet no baznīcas, grēksūdzes doktrīnas viedokļa... Negribētos nostāties kāda pusē. Bet par sodu... Dieva sods jau arī ir filozofisks jautājums,» saka Pumpurs. Un tomēr – kur ir robeža? Ko garīdzniekam darīt, saprotot, ka pretī ir bīstams, neadekvāts cilvēks, kurš brīdī, kad viņu uzrunā kādas balsis, sirdi var izgriezt vēl kādam zīdainim? Pumpurs atzīst: ir grūti oponēt argumentiem par to, ka sabiedrībai būtu jāzina – apkārt staigā neadekvāts cilvēks. Ir izdarīts noziegums, bet mācītājs sēž un klusē? Iznāk, ka mācītājam arī jāmokās, kaut ko neizpaužot, daļu atbildības uzņemoties uz sevi un nesot pārdzīvojumu.

ĶĀPĒC MĀCĪTĀJS KLUSĒJA?

Baznīca nepieļauj nekādus grēksūdzes noslēpuma kompromisus. Tas, kas dzirdēts individuālā grēksūdzē, nav izpaužams nevienu vienam. Biktstēvam jāklusē. «Latvijā nav dzirdēta neviens apsūdzība garīdzniekam par to, ka viņš nebūtu glabājis grēksūdzes noslēpumu,» saka Andris Priede, Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes Baznīcas un reliģiju vēstures katedras docents un vadošais pētnieks. Grēksūdzes noslēpuma atklāšana ir viens no vissmagākajiem grēkiem – garīdznieks automātiski tiek izslēgts no baznīcas. «Jau no agrīniem viduslaikiem šādiem gadījumiem paredzēta prakse, ka garīdzniekam, kas zpaudis grēksūdzes noslēpumu, jādodas uz Romu sūdzēt grēkus pāvestam,» stāsta Andris Priede.

Saskaņā ar kanoniskajām tiesībām pēc sūdzējuma smaguma izvērtēšanas Svētais Krēsls var pieņemt lēmumu par izslēgšanu no baznīcas arī uz nenoteiktu laiku.

«Mācītājam, kurš uzklājis šo grēksūdzē, noteikti bija ļoti liels kārdinājums iet uz policiju, bet viņš to nedrīkstēja darīt. Tomēr garīdzniekam absolūti bija jānodrošina cilvēks iet uz policiju un labprātīgi atzīties,» par Eksporta ielas stāstu saka Andris Priede. «Vienīgā vieta, kur varētu pieļaut kādus izņēmumus, varētu būt Sicīlija un slepkavības saistība ar mafiju. Piemēram, mācītājs varētu nemudināt slepkavu iet un atzīties policijai, jo tad tiktu nogalināta viņa ģimene.»

Nav nekādas informācijas par to, vai, kur un kā notika Eksporta ielas slepkavas grēksūdze, tādēļ pagātnes notikumus var tikai modelēt. Varbūt slepkava, kam pēc tam atzina garīga rakstura traucējumus, grēksūdzi izdomāja? Varbūt viņš uz grēksūdzi tiešām bija, bet kas zina, kādos apstākļos un valodā tā notika. Var tikai minēt, vai un ko slepkava patiesībā pateica un vai un ko garīdznieks saprata, jo nav liegts izsūdzēt grēkus citā valstī. Varbūt, piemēram, Lietuvā, kur mācītājs lielāko daļu latviski teiktā saprastu, bet kādu niansi – ne? Cilvēki mēdz speciāli braukt uz grēksūdzē vietā, kur viņus nepazīst, turklāt izvēlas biktstēvu, kas slikti dzird. Iedomāsimies, piemēram, garās nakts rindas pie biktstēva Aglonā 2000. gados. Varbūt garīdznieks bija noklausījies tik daudz grēksūdzju, ka jau bija pusaizmidzis?

«Sastapšanās ar mani – slimu cilvēku – ir risks arī mācītājam,» saka Andris Priede. Tā ir ļoti skaudra dilemma: grēksūdzes noslēpums pret apdraudējumu gan garīdzniekam, gan sabiedrībai. «Tomēr arī mani ir cilvēks, un arī viņam ir tiesības būt uzklātam,» saka Priede. Nav noslēpums, ka arī šodien garīdznieki sastop cilvēkus, kam ļoti stingri saka: nekāds ļaunais gars tev neuzbrūk, tā ir slimība, tāpēc dzer ārsta izrakstītās zāles!

MĀCĪTĀJS LIKUMU NEPĀRKĀPA

Varētu domāt – labi, mācītājs klusēja, bet kāpēc nerīkojās policija? Ja zināja, ka grēksūdzē kaut kas izstāstīts, kāpēc nesūtīja mācītājam Zbigņevam pavēsti, kāpēc nenopratināja, nesauca pie kriminālatbildības par neziņošanu? Izrādās – tas maz nav iespējams.

Kriminālprocesa likuma 121. pants *Kriminālprocesuāli aizsargātie profesionālie noslēpumi* nosaka ierobežojumus un aizliegumus procesuālajām darbībām ar vairākām profesiju grupām, kuru rīcībā ir informācija ar īpašu statusu – profesionālais noslēpums, jo noteiktos gadījumos uz to attiecas kriminālprocesuālā imunitāte. Kriminālprocesa likuma 121. pantā ir teikts: «Nav ierobežojamas tiesības neliecināt un nav izņemami personiskie pieraksti garīdzniekam par grēksūdzē uzzināto.» Tātad – valsts respektē un sargā grēksūdzes noslēpumu: lai kāds noziegums, mācītāju par tajā uzzināto pratināt nedrīkst. «Panta specifiskais formulējums nozīmē, ka garīdzniekam ne pie kādiem apstākļiem nevar uzlikt pienākumu atklāt to informāciju, ko viņš uzzinājis grēksūdzē. Uz šo profesionālo noslēpumu neattiecas arī Krimināllikumā paredzētā atbildība par neziņošanu par noziegumu – garīdznieku par to saukt pie atbildības nedrīkst,» saka Sandra Kaija, krimināltiesību eksperte, Augstākās tiesas senatore un RSU Juridiskās fakultātes profesore.

SARGĀ INFORMĀCIJU, NEVIS GARĪDZNIEKU

«Ikdienā aktuālāka ir advokātu imunitāte, bet tai ir ļoti nepārprotamas līdzības ar garīdzniecību. Advokāti tiek regulēti daudz sīkāk, tomēr galvenā ideja ir kopīga – likums sargā nevis garīdznieku vai advokātu kā personu, bet gan aizsargā viņiem uzticēto informāciju – profesionālo noslēpumu. Nevar advokātam prasīt izpaust informāciju, ko viņam konfidenciali uzticējies aizstāvamais! Ja šādas normas likumā nebūtu, advokatūras institūts būtu tukši vārdi. Zinot valsts noteikto regulējumu, klients advokātam stāsta to, ko nestāstītu neviens citam, un tieši tāpat notiek grēksūdzē pie garīdznieka,» saka zvērināta advokāte Violeta Zeppa-Priedīte. Viņa savā doktora darbā pētījusi profesionālā noslēpuma imunitāti un grāmatā *Kriminālprocesa likuma komentāri. A daļa* rakstījusi komentārus arī Kriminālprocesa likuma 121. pantam.

Advokāte uzsver, ka ne visam, ko zina garīdznieks, piemīt kriminālprocesuālā imunitāte. Likumā teiktais ir ļoti konkrēts – aizsargājama ir tikai garīdznieka iegūtā informācija grēksūdzē. Tāpēc, piemēram, pirms pratināšanas būtu jānoskaidro, vai garīdznieks pārstāv tādu reliģiju, kas praktizē grēksūdzi.

«Grēksūdze paredzēta Romas katoļu, pareizticīgo, anglikāņu un evaņģēliskā luteriskajā Baznīcā,» norāda Olga Zeile, Tieslietu

Manas acis bija aizvērtas

Katoļu baznīcā grēksūdze var būt gan atklāta, gan anonīma. Garīdznieks dzird ticīgā balsi, bet viņu pašu nemaz neredz. Tas nozīmē, ka mācītājs var nezināt ne grēku sūdzētāja vārdu, ne uzvārdu, ne izskatu. «Šis ir ļoti labs veids, kā pasargāt garīdznieku,» saka Sandra Kaija. «Un tas man sasauca ar kādu stāstu, ko nesen lasīju sociālajos tīklos.» Lūk, šis stāsts.

Kāds vīrietis satiek savu bijušo skolotāju un saka lielu paldies par kādu pagātnes notikumu. Puišis stāsta: «Tolaik mācījies jūsu klasē. Tā sagadījās, ka paslīdēja roka un nozagu klasesbiedram pulksteni. Jūs, skolotāj, likāt mums visiem paņemt savas mantas un sastāties rindā. Tad mums visiem bija jāaizver acis un jūs mūs pārmeklējāt. Protams,

nozagto pulksteni atradāt manā kabatā... Pēc brīža ļāvāt visiem atvērt acis, atdevāt pulksteni īpašniekam, bet neviens neteicāt, pie kura to atradāt. Biju un joprojām esmu jums pateicīgs, ka pasargājāt mani no šā kauna – nekad dzīvē man nekas vairs nav pie pirkstiem pielīpis.»

Kad puišis pabeidzis savu stāstu, skolotājs klusi nopūšas un saka: «Zini, es līdz pat šim brīdim nemaz nezināju, kurš bija vainīgais. Pārmeklēšanas laikā arī es biju aizvēris acis un tikai tagad uzzināju, ka tolaik pulksteni izņēmu no tavas kabatas.»

ministrijas Nozaru politikas departamenta direktore. Tas nozīmē, ka pārējo konfesiju garīdznieki nevar izmantot imunitāti un atteikties izpaust informāciju, kas iegūta grēksūdzes laikā.

Tāpat pirms kriminālprocesuālajām darbībām jānoskaidro, vai garīdznieks, kuru plānots pratināt, pārstāv reģistrētu reliģisko organizāciju, kā arī vai patiesi ir noticis grēksūdzes fakts, nevis privāta rakstura saruna.

Visticamāk, izmeklētājam būtu visai sarežģīti pierādīt, ka tā nebija grēksūdze. Ideālā variantā grēksūdzē mācītājs sēž baznīcas biktskrēslā, viņam ir violetā stola – speciālā lente, kas ir grēku piedošanas varas zīme. «Tomēr brīdī, kad grimst *Titāniks*, nekā no tā nebūs. Tāpēc svarīgākais ir abu pušu nodoms – ja gan ticīgais, gan garīdzniekam apliecinātu, ka tā bija grēksūdze, būtu grūti pierādīt, ka tā nebija grēksūdze,» saka Andris Priede.

AR LIKUMIEM VISS IR KĀRTĪBĀ

«Ja mācītājam ar likumu noteiktu atklāt grēksūdzes noslēpumu, cilvēki tajā neko nestāstītu. Tā garīdzniekam tiktu izslēgta iespēja uzrunāt cilvēku, kuram šī, iespējams, ir pēdējā iespēja gūt labu padomu un mierinājumu – zīni, tu riskē tikt un tik gadus sēdēt cietumā, bet neriskē nonākt ellē uz visiem mūžiem,» saka Andris Priede.

Visticamāk, pirmajā acu uzmetienā grēksūdzes noslēpuma valstiskā aizsargāšana tomēr izskatās apšaubāma: nē, tas nav normāli! Noziedznieks, kurš ik pa laikam kādu nežēlīgi noslepkavo, stāsta par to mācītājam, bet tas klusē un viņu pat pratināt nedrīkst! Kāpēc valsts ko tādu pieļauj?

«Latvijas kriminālprocesa regulējumā par grēksūdzes noslēpumu viss ir kārtībā. Sabiedrībai draudus rada cilvēka rīcība, nevis tas, ka viņš par to stāsta grēksūdzē,» saka Sandra Kaija. Viņai piekrīt advokāte Violeta Zeppa-Priedīte: «Grēksūdzes noslēpuma aizsardzības regulējumam Latvijā jāpaliek tādām, kāds tas ir pašlaik. Sākot mainīt profesionālā noslēpuma aizsardzības latīņu, zudīs tā vēsturiski nostiprinātā idejiskā jēga.» Advokāte norāda, ka grēksūdzes noslēpuma nesargāšana nozīmētu, ka valsts

121. pants veidots tā, lai garīdznieku nenostādītu cilvēku dilemmas priekšā – kuru likumu pārkāpt – piespiedu kārtā liecināt vai saglabāt grēksūdzes noslēpumu,» skaidro Olga Zeile.

SAREŽĢĪ DARBU IZMEKLĒTĀJIEM

2002. gadā atklātajā Eksporta ielas slepkavībā ir vēl kāda detaļa, par kuru ziņoja TV raidījums *Degpunktā*: «Vīrietis neko nestāstīja. Vēl vairāk – ar viņu nebija iespējams sakarīgi runāt! Vēlāk, tikai piesaistot garīdznieku, vīrietis atzinās slepkavībā un visu atklāja detaļās, vienlaikus lūdzot piedošanu Dievam.»

Valdis Pumpurs uzskata – ziņa par to, ka procesā tika piesaistīts mācītājs, neatbilst patiesībai. «Apšaubu šo versiju. Mācītāja piesaistīšana ir procesuāli sarežģīta. To var darīt neoficiāli, bet tas neparādīsies oficiālajās liecībās. Mācītājs nav

ne procesa dalībnieks, ne aizstāvis. No likumiskā viedokļa tas ir ļoti sarežģīti. Ne policistam ir laiks, ne iespēju, ne gribas.»

Te gan nevajag aizmirst operatīvā darbinieka darbu. Kāds no tā laika *operiem* atzina: «Kādreiz visādus brīnumus un viltības varēja darīt. Varēji pieaicināt klāt arī brūti, iedot piecu minūšu tikšanos, ja tas dod rezultātu un noziedznieks *izklājas*. Teorētiski kāds *opers* varēja tā nostrādāt, ka pieaicina arī mācītāju. Bet procesuāli to, protams, darīt nevar.»

Krimināltiesiskais regulējums patiešām ir stingrs. «Ja garīdznieks atnāk uz policiju un pats atklāj grēksūdzes noslēpumu, policijai nav tiesību šo liecību nepieņemt – likums nebūs pārkāpts,» norāda Sandra Kaija. Tikmēr jebkura cita veida informā-

JA MĀCĪTĀJAM AR LIKUMU NOTEIKTU ATKLĀT GRĒKSŪDZES NOSLĒPUMU, CILVĒKI TAJĀ NEKO NESTĀSTĪTU.

nerespektē baznīcas gadsimtiem senās vērtības un tradīcijas, tikumus un likumus, piekrītot teologam – ja valsts nerespektēs grēksūdzi, cilvēki uz to neies.

Tieslietu ministrijai ir plašāks skaidrojums par to, kāpēc valsts sargā grēksūdzes noslēpumu. Garīdzniekam, kurš īsteno savu misiju un uzklausa grēksūdzi, ir pienākums dzirdēto nekur tālāk neizpaust, jo viņš ir tikai starpnieks starp personu un Dievu. Turklāt tik uzticams, ka pat likumu pārkāpējs atklāti stāsta par izdarīto, jo tā ir sava nožēla, ko reti kurš paudis publiski. Cilvēks, kas sūdz grēkus, uzticas garīdzniekam, jo ir pārliecināts, ka šī informācija paliks noslēpums sabiedrībai. «Pārkāpjot darbību regulējošos baznīcas likumus, garīdznieku var atstādīt no amata. Tāpēc Kriminālprocesa likuma

Svētā Krēsla līgums un Baznīcu likumi

Garīdznieka privilēģija – grēksūdzes noslēpums – nāk no kanoniskajām tiesībām, kas ir tiesību normu kopums Romas Katolu baznīcā, Pareizticīgajā baznīcā un senajās Pareizticīgajās baznīcās.

«Lai šos jautājumus izzinātu, jāizvērtē attiecīgās jomas baznīcas darbību noteicošās normas,» norāda Olga Zeile Tieslietu ministrijas Nozaru politikas departamenta direktore. 2002. gada 25. oktobrī stājās spēkā Latvijas Republikas un Svētā Krēsla līgums, kurā jau tika iekļauts arī grēksūdzes noslēpums un tā aizsardzība. Līgumā noteikts, ka grēksūdzes sakramenta noslēpums tiek atzīts par neaizskaramu, un neviens un nekādā gadījumā nedrīkst par to pratināt katoļu priesteri, turklāt šāds noteikums ir spēkā arī tad, ja priesteris ir liecinieks vai

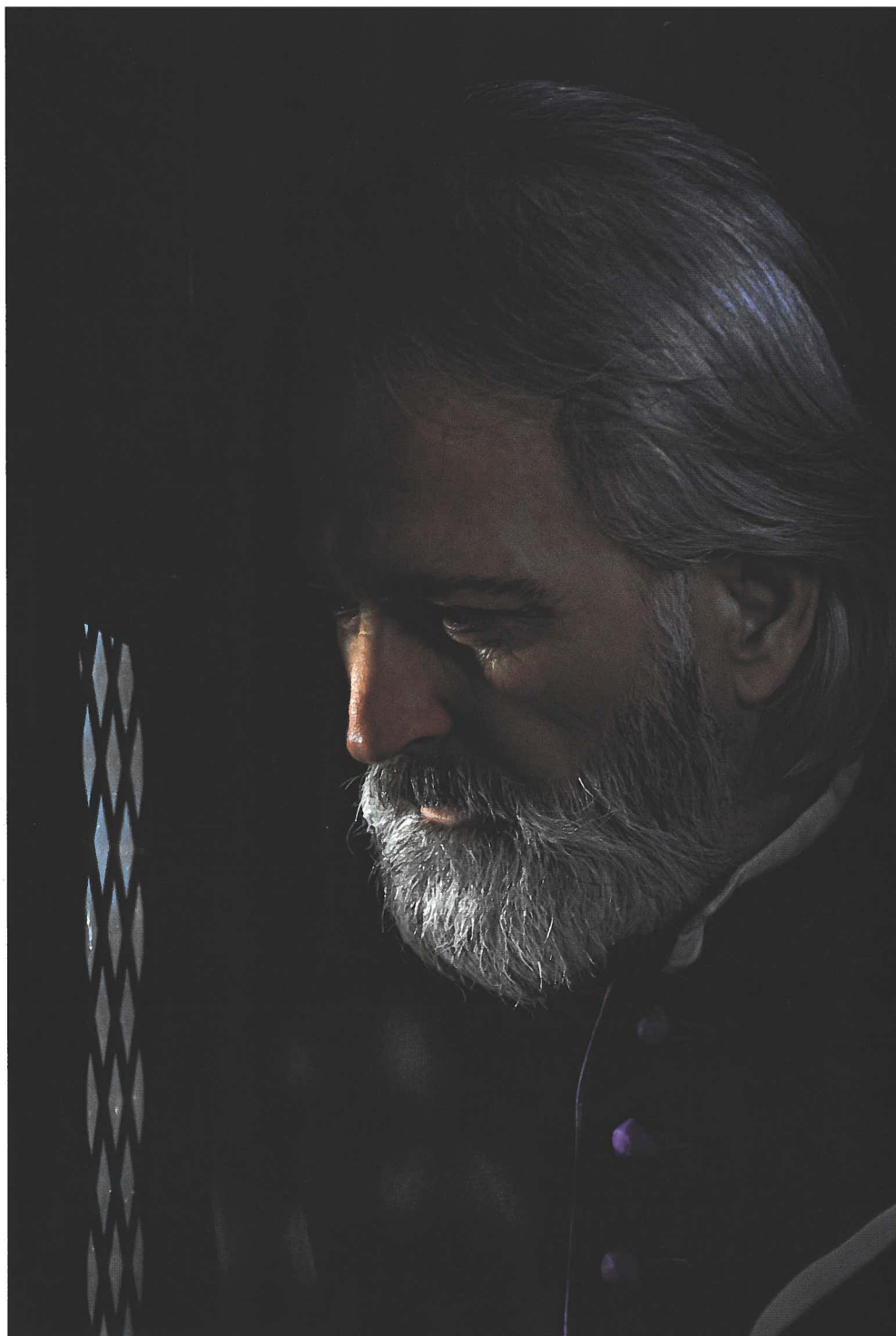
procesa dalībnieks valsts tiesā. Arī Igaunijai un Lietuvai ir noslēgti līgumi ar Svēto Krēslu. Igaunijas līgumā grēksūdzes noslēpums nav atrunāts, savukārt Lietuvas līgumā ir noteikts, ka tas tiek respektēts un priestera pratināšana nav atļauta.

2008. gada 17. decembrī stājās spēkā Latvijas Pareizticīgās baznīcas likums, kurā norādīts, ka baznīcas garīdznieku nedrīkst pratināt un nedrīkst pieprasīt, lai viņš izpaūz ziņas, kas iegūtas grēksūdzes vai pastorālās sarunas laikā, pat tad, ja šis garīdznieks ir liecinieks vai procesa dalībnieks tiesā, kā arī aizliegts ar operatīvās darbības pasākumiem iegūt informāciju grēksūdzes un pastorālo sarunu laikā.

Šāds pats grēksūdzes noslēpums iekļauts Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas likumā.

cijas iegūšana ir aizliegta. Pat tad, ja kļūst zināms, ka slepkava savu vainu atzinis grēksūdzē, izmeklētājam tik un tā jāspēj atrast jebkādus citus pierādījumus un jāstrādā tā, it kā nebūtu ne mācītāja, ne grēksūdzes. «Turklāt Operatīvās darbības likumā aizliegts ar operatīvās darbības pasākumiem mērķtiecīgi iegūt informāciju laikā, kad tiek sniegta zvērināta advokāta, ārsta psihologa un reģistrētu reliģisko organizāciju garīdznieku profesionālā palīdzība,» uzsver Sandra Kaija. Tas nozīmē vēl plašākus aizliegumus nekā Kriminālprocesa likumā, kur noteikti ierobežojumi tikai uz grēksūdzi.

«Ja kādam ienāktu prātā ielikt noklausīšanās ierīci advokāta darba kabinetā vai grēksūdzes būdīnā – tas būtu rupjš profesionālā noslēpuma aizsardzības pārkāpums, un šādi iegūtus pierādījumus tiesai nebūtu jāņem vērā kā absolūti nepieļaujamus,» saka advokāte Violeta Zeppa-Priedīte. Advokāte piekrīt – neapšaubāmi, profesionālo noslēpumu aizsardzība sarežģī darbu izmeklētājiem. Viņiem strādāt būtu daudz vienkāršāk, ja šādu aizliegumu nebūtu, tomēr mūžsenā tradīcija Dieva priekšā izsūdzēt un nožēlot grēkus jānodala no atbildības sabiedrības un valsts priekšā. «Tam ir tiesību aizsardzības iestādes – tiekat galā, lai noskaidrotu vainīgo un pierādītu viņa vainu. Cik jūs esat spējīgi un čakli, tas ir cits jautājums,» saka advokāte, uzsverot, ka ir maz ticams tāds noziegums, kuram nav nekādu citu pēdu un pierādījumu, kā tikai un vienīgi ziņas, kas paustas grēksūdzē. Pat ja garīdznieks izvēlētos sniegt liecību, tikai balstoties tajā, cilvēku notiesāt nevarētu – būtu jābūt citiem pierādījumiem, kas apstiprinātu šīs liecības patiesumu. «Mēdz gadīties, ka kādu cilvēku mēģina notiesāt tikai uz tā pamata, ka viņš pats atzinies noziegumā. Ar to ir par maz – nav tāda vienīgā pierādījuma, kas kā pierādījumu karaliene kalpotu notiesāšanai, ir jābūt vēl kaut kam, kas kopsakarībā apliecina ticamību,» saka Violeta Zeppa-Priedīte.

Kā ir citur?

Tieslietu ministrija apkopojusi arī citu Eiropas valstu pieredzi regulējumā garīdznieka tiesībām neliecināt. Somijā luterāņu un pareizticīgo baznīcas garīdzniekiem aizliegts atklāt noslēpumus, ko uzzinājuši grēksūdzē, bet, ja mācītājs uzzina par nopietnu noziegumu, viņam jāiedrošina cilvēks informēt attiecīgās valsts iestādes. Arī Dānijā garīdznieks, kas grēksūdzē uzzina par kādu noziedzīgu nodarījumu, ir atbrīvots no pienākuma par to ziņot. Beļģijā, izsauktam uz tiesu vai parlamentu, mācītājam tomēr jāatklāj *reliģiskais noslēpums*. Ja mācītājs atsakās to darīt, viņam var piespriest cietumsodu no astoņām dienām līdz pat sešiem mēnešiem un naudas sodu. Kā īpašs gadījums tiek noteikts tas, ja lietā ir iesaistīts nepilngadīgais, kurš pats nespēj realizēt savas tiesības un tās aizstāvēt. Savukārt Polijā grēksūdzes noslēpumu drīkst pieprasīt atklāt tikai tad, ja pats priesteris vai garīdznieks ir aizdomās turētā vai apsūdzētā statusā.

Lielākai daļai valstu ir atrunāta iespēja garīdzniekiem neizpaust grēksūdzes noslēpumu, tomēr ir valstis, kurās tam ir īpaši plašas robežas. Piemēram, Igaunijā, Rumānijā, Čehijā garīdzniekiem aizliegts ne tikai atklāt šīs sarunas saturu, bet arī to, vai tāda ir notikusi, un personas identitāti. ♂